

DECIZIE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Negru Vadim, prin intermediul avocatului Șteliman Serghei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Terinte Vladimir împotriva lui Negru Vadim cu privire la încasarea datoriilor la chirie și la serviciile comunale, repararea prejudiciului cauzat prin înrăutățirea stării bunului și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Negru Vadim, prin intermediul avocatului Șteliman Serghei, împotriva hotărârii din 10 mai 2022 a Judecătoria Orhei, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, și a încheierii din 23 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Negru Vadim, prin intermediul avocatului Șteliman Serghei, cu privire la prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor la depunerea cererii de apel,

a c o n s t a t a t :

La 13 octombrie 2021, Terinte Vladimir s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Negru Vadim cu privire la încasarea datoriei la chirie și la serviciile comunale, repararea prejudiciului cauzat prin înrăutățirea stării bunului și compensarea cheltuielilor de judecată. Astfel, a solicitat încasarea din contul pârâtului Negru Vadim în beneficiul său a sumei de 910 euro cu titlu de datorie acumulată în legătură cu neachitarea chiriei pentru 7 luni, a sumei de 1 888,42 lei, cu titlu de datorii pentru serviciile comunale, a sumei de 31 026 lei cu titlu de prejudiciu cauzat prin înrăutățirea stării bunului și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 10 mai 2022 a Judecătoria Orhei, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de Terinte Vladimir împotriva lui Negru Vadim a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Negru Vadim în beneficiul lui

Terinte Vladimir a sumei de 910 euro cu titlu de restanță la plata chiriei, a sumei de 1 888,42 lei cu titlu de datorii pentru serviciile comunale, a cheltuielilor de judecată în sumă de 598,55 lei cu titlu de taxă de stat, proporțional pretențiilor admise, a sumei de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest pretențiile fiind respinse ca nefondate.

Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, la 09 iunie 2022, avocatul Șteliman Serghei, în interesele lui Vadim Negru, a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin încheierea din 07 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel înaintate de Negru Vadim, acordându-i-se apelantului un termen de 10 zile din data recepționării încheierii în cauză, pentru înlăturarea neajunsurilor și comunicându-i-se că, în caz că nu vor fi lichidate neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel înaintată de Negru Vadim a fost restituită, pe motiv că apelantul nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel și nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea din 07 septembrie 2022.

La 22 septembrie 2022, avocatul Șteliman Serghei, în interesele lui Negru Vadim, a depus o cerere, prin care a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor, pe motiv că a luat cunoștință de încheierea din 07 septembrie 2022, la 20 septembrie 2022, și a fost antrenat în mai multe acțiuni procedurale de neamânat într-o cauză penală cu o persoană arestată.

Prin încheierea din 23 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Negru Vadim, prin intermediul avocatului Șteliman Serghei, cu privire la prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor la depunerea cererii de apel.

La 11 octombrie 2022, Negru Vadim, prin intermediul avocatului Șteliman Serghei, a declarat recurs asupra încheierilor din 20 septembrie 2022 și 23 septembrie 2022 ale Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acestora, cu restituirea cauzei în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs a indicat că încheierile instanței de apel urmează a fi casate, deoarece încheierea din 07 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată la 20 septembrie 2022, prin urmare, potrivit recurentului, termenul limită pentru înlăturarea neajunsurilor a fost 01 octombrie 2022. Mai mult, recurentul a invocat faptul că la materialele cauzei nu există înscrisuri care să demonstreze faptul că încheierea respectivă a fost recepționată anterior datei de 20 septembrie 2022 și, în așa mod, restituirea cererii de apel constituie o îngădire a accesului la justiție a lui Negru Vadim.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Negru Vadim, prin intermediul avocatului Șteliman Serghei, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierile Curții de Apel Chișinău au fost pronunțate la 20 septembrie 2022 și 23 septembrie 2022, fiind expediate spre cunoștință participanților la proces la 22 septembrie 2022 (f.d. 112) și, respectiv, la 27 septembrie 2022 (f.d. 122). Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost înregistrată la 11 octombrie 2022, Colegiul consideră că aceasta a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că, prin încheierea din 07 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel înaintate de Negru Vadim, acordându-i-se apelantului un termen de 10 zile din data recepționării încheierii în cauză, pentru înlăturarea neajunsurilor, comunicându-i-se ultimului că, în caz că nu vor fi lichidate neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Este de menționat că încheierea din 07 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată avocatului Șteliman Serghei la 08 septembrie 2022 (f.d. 106), prin poșta electronică, la adresa e-mail indicată de către acesta în antetul cererii de apel nemotivate, înregistrată la 09 iunie 2022 (f.d. 81).

Prin încheierea din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel înaintată de Negru Vadim a fost restituită, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 22 septembrie 2022, avocatul Șteliman Serghei, în interesele lui Negru Vadim, a depus o cerere, prin care a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor, pe motiv că a luat cunoștință de încheierea din 07 septembrie 2022, la 20 septembrie 2022, și a fost antrenat în mai multe acțiuni procedurale de neamânat într-o cauză penală cu o persoană arestată.

Prin încheierea din 23 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Negru Vadim, prin intermediul avocatului Șteliman Serghei, cu privire la prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor la depunerea cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs, avocatul recurentului a invocat că, de fapt, a recepționat încheierea din 07 septembrie 2022, la 20 septembrie 2022, și nu la 08 septembrie 2022 – data când aceasta a fost expediată de către instanța de apel, fapt despre care a informat instanța, prin cererea expediată prin e-mail la 22 septembrie 2022 (f.d. 11). Respectiv, avocatul Șteliman Serghei consideră că termenul de 10 zile, stabilit de către Curtea de Apel Chișinău în încheierea sa din 07 septembrie

2022, urma a fi calculat din data de 20 septembrie 2022, și nu din data de 08 septembrie 2022.

Cu referire la argumentele enumerate mai sus, Colegiul ține să atragă atenția asupra faptului că, avocatul recurentului nu a demonstrat în nici un fel momentul recepționării actului instanței prin care nu s-a dat curs cererii de apel. Mai mult, trimiterile electronice prin intermediul tehnicii de calcul și rețelei Internet se efectuează imediat, de aceea argumentul avocatului recurentului cu privire la faptul că ar fi recepționat încheierea tocmai la 20 septembrie 2022, este apreciat critic de către Colegiu, or, data recepționării corespondenței nu trebuie confundată cu data verificării poștei electronice de către destinatar. Respectiv, avocatul fiind un profesionist, având în gestiune mai multe dosare, indicând în antetul actelor pe care le întocmește adresa lui electronică, are obligația pozitivă de a verifica conținutul cutiei poștale.

Totodată, argumentele și acțiunile avocatului Șteliman Serghei sunt contradictorii. Or, fiind sigur că recepționând încheierea la 20 septembrie 2022, urmează să înlăture neajunsurile cererii de apel în 10 zile din această dată, avocatul înaintează la 22 septembrie 2022 o cerere instanței de apel, prin care solicită prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor stabilite prin încheierea din 07 septembrie 2022. Deci, prin cererea respectivă, avocatul de fapt recunoaște omiterea termenului stabilit de instanță.

În același context, art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilește că, în procesul civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat. Cu titlu principal, în conformitate cu art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. *Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.*

În așa mod, omiterea termenului acordat de către instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel este interpretată de către Colegiu drept un comportament de rea-voință din partea recurentului/avocatului, dat fiind faptul că a fost citat legal, i s-au comunicat actele de procedură, iar odată cu depunerea la 09 iunie 2022 a cererii de apel nemotivate, nu s-a interesat de soarta dosarului, nu și-a îndeplinit obligațiile procedurale, nu a manifestat diligență și nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel, fiind obligat să se informeze de soarta dosarului și să întreprindă măsurile necesare în scopul de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, instanța de judecată la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor, precum și a celui de prezentare a părților în ședința de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice

aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta apelul motivat și a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Cu referire la temeinicia încheierii din 23 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, contestată cu recurs, Colegiul conchide că soluția instanței de apel este una justificată, or cererea cu privire la prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor apelului a parvenit în adresa Curții de Apel Chișinău prin poșta electronică la 22 septembrie 2022, după pronunțarea încheierii de restituire a apelului în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de Negru Vadim, prin intermediul avocatului Șteliman Serghei, împotriva încheierii din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Negru Vadim, prin intermediul avocatului Șteliman Serghei, împotriva hotărârii din 10 mai 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, și a încheierii din 23 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Negru Vadim, prin intermediul avocatului Șteliman Serghei, cu privire la prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor la depunerea cererii de apel, este neîntemeiat, iar actele de discreție ale instanței de apel sunt întemeiate și urmează a fi menținute de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Negru Vadim, prin intermediul avocatului Șteliman Serghei.

Se mențin încheierile din 20 septembrie 2022 și 23 septembrie 2022 ale Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Terinte Vladimir împotriva lui Negru Vadim cu privire la încasarea datoriilor la chirie și la serviciile comunale, repararea prejudiciului cauzat prin înrăutățirea stării bunului și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh